

2026-01-1661

Odločba U-I-34/24

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Franca Oražma, Lukovica, na seji 10. junija 2026

odločilo:

Člen 5 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Lukovica (Uradni vestnik Občine Lukovica, št. 9/11 in 1/20), kolikor kategorizira javno pot "Podbrezje", odsek št. 735153, v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja, se razveljavi.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnik je vložil pobudo, v kateri navaja, da izpodbija 5. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Lukovica (Uradni vestnik Občine Lukovica, št. 9/11 – v nadaljevanju Odlok/11), kolikor kategorizira javno pot "Podbrezje", odsek št. 735153, v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja, ter 3. člen Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Lukovica (Uradni vestnik Občine Lukovica, št. 1/20 – v nadaljevanju Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka), kolikor kategorizira javno pot "Podbrezje", odsek št. 735153, v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja. Navaja, da je lastnik zemljišča parc. št. 582/1, k. o. Krašnja, in solastnik zemljišča parc. št. 582/2, k. o. Krašnja. Pobudnik pojasnjuje, da po zemljišču parc. št. 582/2, k. o. Krašnja, in po delu zemljišča parc. št. 582/1, k. o. Krašnja, poteka utrjena makadamska pot, ki služi dostopu z asfaltirane ceste do zemljišč pobudnika in se nadaljuje do stanovanjskih hiš oziroma nepremičnin, ki ležijo vzhodno od zemljišč parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja. Navaja, da se ukvarja s kmetijstvom in da ima na zemljišču parc. št. 582/1, k. o. Krašnja, urejen pašnik za govedo. Pobudnik pojasni, da na navedenem zemljišču stoji lesena staja za zaščito živine, ki je bila postavljena leta 2000 in obnovljena leta 2016. Kot naj bi izhajalo iz zapisnika občinskega inšpektorata z dne 31. 8. 2023, gre za enostaven objekt, ki pa naj bi bil brez soglasja upravljavca občinskih cest postavljen v varovalni pas občinske ceste št. JP 753153. Pobudnik navaja, da je za kategorizacijo navedene poti izvedel ob inšpekcijskem ogledu navedenega objekta. Poudarja, da ga Občina Lukovica (v nadaljevanju Občina) o kategorizaciji sporne javne poti ni obvestila oziroma da Občina pred kategorizacijo javne poti zemljišč, po katerih poteka, ni pridobila na kakršen koli (zakonit in ustavno skladen) način. Pobudnik ob tem pojasni, da je zemljišči pridobil po svojih starših leta 2005. Že pred tem naj bi po zemljišču parc. št. 582/2, k. o. Krašnja, potekala zemljiškoknjižno urejena služnostna pot za več stanovanjskih hiš, ki ležijo vzhodno od njegovih zemljišč. Poleg tega naj bi bila v letu 2010 služnostna pravica hoje in vožnje po obstoječi poti vknjižena še za nekatere druge nepremičnine, v letu 2016 pa naj bi se poočital prenos služnosti zaradi delitve parcel. Pobudnik dodaja, da služnostni upravičenci uporabljajo tudi del zemljišča parc. št. 582/1, k. o. Krašnja, po katerem poteka del trase utrjene makadamske poti. Ob tem pa dodaja še, da je bila v letu 2008 na zemljiščih parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja, v korist Občine vknjižena še služnostna pravica izgradnje in vzdrževanja vodovodnega omrežja, vključno z ustreznimi dovozi in dohodki ter trajno in neovirano uporabo ter nadzor

objekta na navedenih nepremičninah. Pobudnik meni, da je Občina s kategorizacijo javne poti po njegovih zemljiščih protiustavno posegla v njegovo lastninsko pravico, zato naj bi bila izpodbijana odloka v neskladju s 33. in 69. členom Ustave. Izpodbijana odloka pa naj bi bila v neskladju tudi z 2. in 3. členom Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – v nadaljevanju ZJC), z 2., 3. in 39. členom Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 – v nadaljevanju ZCes-1) in z 2., 3. in 49. členom Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in 29/23 – v nadaljevanju ZCes-2). Predlaga, naj Ustavno sodišče izpodbijani določbi v spornem obsegu razveljavi.

2. Pobuda je bila poslana Občini, ki je nanjo odgovorila. Občina ugovarja tako pravočasnosti pobude kot tudi njeni utemeljenosti. Glede pravočasnosti navaja, da pri predpisih, ki urejajo pravni režim prostora in se odražajo v uradnih evidencah ter prostorskih prikazih, zatrjevane posledice ne nastanejo šele v trenutku posameznega postopka ali spora (kot trdi pobudnik), temveč naj bi nastale že s samim učinkovanjem predpisa ter naj bi nato kontinuirano trajale kot stanje v uradnih evidencah in v dejanski rabi prostora. Občina dodaja, da iz podatkov na portalu PISO ter spletnem portalu E-prostor za zemljišči parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja, izhaja, da je sporni odsek javne poti – 735153 vpisan v evidenco gospodarske javne infrastrukture. Zato naj bi bilo treba upoštevati publicitetni učinek javnih evidenc. Občina se sklicuje še na izpis s portala E-prostor, iz katerega je razvidno, da je bil obravnavani odsek javne poti v evidenco vpisan 1. 11. 2016, ter na obvestilo Geodetske uprave Republike Slovenije, iz katerega izhaja, da je bil noveliran sloj kategorizirane občinske ceste v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture vpisan 1. 12. 2020. Občina zaključuje, da je bilo relevantno stanje evidentirano v uradnih evidencah in kot takšno preverljivo ter javno dostopno. Zato meni, da se pobudnik ne more sklicevati na kasnejšo seznanitev, če ne pojasni, zakaj ob potrebni skrbnosti relevantnega stanja ne bi mogel prepoznati že v času, ko je predpis začel učinkovati in ko so se njegove posledice navzven že odražale. Občina meni, da pobudnik ni navedel in ni izkazal okoliščin, ki bi utemeljevale uporabo t. i. subjektivnega roka za vložitev pobude, zato predlaga, naj Ustavno sodišče šteje, da pobuda ni pravočasna. Ob tem pa dodaja, da pobudnik tudi ne izkazuje pravnega interesa za pobudo. Občina navaja, da že iz navedb pobudnika o poteku utrjene makadamske poti po sporni trasi izhaja, da ne gre za zasebno pot, temveč za prometno povezavo, ki jo uporablja širši krog uporabnikov. Šlo naj bi za edini dostop do več stanovanjskih objektov v naselju Trnjava. Občina zato meni, da bi morebitna ugoditev pobudi posegla v interes širše skupnosti in v nemoteno delovanje lokalnega cestnega omrežja. Meni, da se pobudnik, ko gre za urejanje javnih cest, ki je v javno korist, ne more sklicevati le na varstvo njegove lastninske pravice, temveč bi moral izkazati, da je razveljavitev izpodbijanega predpisa nujna in primerna ter da ne bi povzročila nesorazmernih posledic za splošno rabo ceste in za uporabnike, ki so od te povezave odvisni. Občina glede pravnega interesa pobudnika za vloženo pobudo še navaja, da bi pobudnik očitke o protiustavnosti izpodbijane kategorizacije lahko uveljavljal tudi v inšpekcijskem postopku, v katerem so mu bili, kot sam navaja, odrejeni določeni ukrepi zaradi postavitve objekta v varovalni pas občinske ceste. V zaključku Občina navaja še, da je pobudniku posredovala ponudbo za odkup dela zemljišč parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja, po katerih poteka sporni odsek javne poti Podbrezje, odsek št. 735153. S tem pa naj bi na način, ki naj bi ga tudi pobudnik štel za zakonitega in skladnega z Ustavo, začela urejati lastninski položaj sporne kategorizirane javne poti. Glede na navedeno Občina predlaga, naj Ustavno sodišče pobudo zavrže, sicer pa kot neutemeljeno zavrne.

3. Pobudnik v izjavi glede odgovora Občine vztraja pri pravočasnosti in utemeljenosti pobude. Glede pravočasnosti navaja, da je bila uporaba zemljišč v spornem delu od leta 1990 dalje, kot je bilo že opisano, zemljiškoknjižno urejena. Pobudnik poudarja, da nobena zunanja okoliščina, niti na utrjenem delu poti niti v ravnanju služnostnih upravičencev ali pa v ravnanju nasprotne udeleženke, nikakor ni kazala na to, da je prišlo do posega nasprotne udeleženke v pobudnikovo lastninsko pravico. Vztraja, da niti iz načina rabe makadamskega dela zemljišča niti iz česar koli drugega ni bilo mogoče sklepati, da se je spremenil pravni režim na tem makadamskem zemljišču. Pobudnik glede pravnega interesa za pobudo opozarja na ustavno sodno presojo, po kateri predpisi o kategorizaciji občinskih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč. Glede navedb Občine o pomenu sporne javne poti za lastnike stanovanjskih objektov v naselju Trnjava pobudnik navaja, da bo morebitna razveljavitev izpodbijanega odloka imela enake učinke in posledice, kot jih imajo razveljavitve številnih drugih odlokov o kategorizaciji občinskih javnih cest, ki so bili sprejeti v neskladju z Ustavo. Dolžnost

Občine naj bi bila, da zagotovi pogoje za zakonito kategorizacijo javne ceste. Pobudnik dodaja, da pa je v obravnavani zadevi posebno to, da imajo lastniki stanovanjskih objektov urejeno služnostno pot po istem zemljišču, po katerem je bila nezakonito kategorizirana javna pot. Zato naj razveljavitev Odloka/11 navzven ne bi bila v ničemer opazna, tako kot naj ne bi bila njegova uveljavitev. Pobudnik zaključí, da je ponudbo Občine za odkup zemljišč prejel en delovni dan pred prejemom njenega odgovora na pobudo. Posredovana ponudba naj na to, da je izpodbijani odlok nezakonit in protiustaven, ne bi vplivala, zato vztraja pri pobudi.

B. – I.

4. Pobudnik izpodbija 5. člen Odloka/11 in 3. člen Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka, oba, kolikor kategorizirata javno pot "Podbrezje", odsek št. 735153, v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja. S 3. členom Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka je bil spremenjen 5. člen Odloka/11. Spremenjena določba pa je postala sestavni del Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Lukovica (Uradni vestnik Občine Lukovica, št. 9/11 in 1/20 – v nadaljevanju Odlok), zato je Ustavno sodišče štelo, da pobudnik izpodbija 5. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot "Podbrezje", odsek št. 735153, v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja.

5. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes ob vložitvi pobude (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20, 92/21 in 22/25 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena ZUstS je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Po ustaljeni ustavnosodni presoji predpisi o kategorizaciji občinskih javnih cest učinkujejo neposredno na pravne položaje lastnikov zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane javne ceste. Skladno s tretjim odstavkom 24. člena ZUstS se pobuda zoper podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ki učinkuje neposredno in posega v pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, vloží v enem letu od njegove uveljavitve (t. i. objektivni rok) oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (t. i. subjektivni rok).

6. Pobudnik pobudi prilaga zemljiškoknjižne izpiske, iz katerih je razvidno, da je bil ob vložitvi pobude lastnik zemljišča parc. št. 582/1, k. o. Krašnja, in solastnik zemljišča parc. št. 582/2, k. o. Krašnja, po katerih po njegovih navedbah, ki jim Občina ne nasprotuje, poteka javna pot "Podbrezje", odsek št. 735153. Pobudnik zato izkazuje pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti Odloka, kolikor se nanaša na javno pot, ki poteka po njegovih zemljiščih.

7. Kategorizacija javne poti, na katero se nanaša obravnavana pobuda, je bila uveljavljena z Odlokom, ki je bil objavljen v Uradnem vestniku Občine Lukovica 7. 7. 2011 in je skladno z 8. členom tega odloka začel veljati 8. 7. 2011. Člen 5, čeprav spremenjen s 3. členom Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka,¹ v izpodbijano določbo v spornem delu ni posegel (tako ugotavlja tudi že pobudnik sam). Z uveljavitvijo Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka je bil v izpodbijanem delu 5. člena Odloka namreč spremenjen zgolj konec odseka, ki se po spremembi konča s hišno številko (Trnjava) 48, prej pa se je končal s hišno številko (Trnjava) 43. Zato se je dolžina javne poti skrajšala s 365,00 na 360,00 m. Kot navaja pobudnik, približno 250,00 m navedene poti poteka po njegovih zemljiščih, konec odseka pa je bil pred spremembo Odloka in po njej izven zemljišč v njegovi (so)lasti.

8. Pobudnik je pobudo vložil 28. 2. 2024, kar pomeni, da jo je vložil po izteku objektivnega roka za vložitev pobude iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS. Pobudnik se zato glede pravočasnosti pobude sklicuje na subjektivni rok iz navedene določbe ZUstS. Navaja, da je za kategorizacijo javne poti po njegovih zemljiščih izvedel ob inšpekcijskem ogledu 31. 8. 2023, pri katerem je bilo ugotovljeno, da je lesena staja, ki jo uporablja za zaščito živine, brez soglasja upravljavca občinskih cest postavljena v varovalni pas občinske ceste št. JP 753153. Da je sklicevanje pobudnika na pravočasnost lahko uspešno, mora izkazati, da je za nastanek škodljivih posledic izvedel šele po uveljavitvi izpodbijanega

predpisa in da je pobudo za začetek postopka za oceno njegove ustavnosti in zakonitosti vložil v enem letu od dneva, ko je za nastanek teh posledic izvedel (trditveno in dokazno breme je na strani pobudnika).² Občina sicer ugovarja pravočasnosti ter pri tem opozarja na pomen objave predpisa v uradnih glasilih in vpis sporne kategorizacije v javne evidence, ne navaja pa okoliščin, ki bi nasprotovale trditvam pobudnika, kdaj je za kategorizacijo izvedel. Pobudnik je pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka vložil 28. 2. 2024, kar sega v rok pred potekom enega leta od dneva, ko je (kot po presoji Ustavnega sodišča prepričljivo navaja in izkazuje) bil udeležen pri inšpekcijskem ogledu njegovega objekta, postavljenega v varovalni pas občinske javne poti, in je tako izvedel za kategorizacijo sporne javne poti z izpodbijanim odlokom. Upošteva se navedeno, je pobuda glede na subjektivni rok iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS tudi pravočasna. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo odločanje o stvari sami.

B. – II.

9. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkretni primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

10. Pojem javne ceste in status javnih cest ureja 3. člen ZCes-2. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. V prvem odstavku 49. člena ZCes-2 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 49. člena ZCes-2 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Enake določbe sta imela tudi ZCes-1, na podlagi katerega je bil sprejet Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka, in pred tem ZJC, na podlagi katerega je bil sprejet Odlok/11. Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

11. Sklicevanje Občine na to, da si prizadeva za ureditev lastništva, ni upošteveno. Ustavno sodišče je že v številnih zadevah, v katerih so bili izpodbijani občinski odloki o kategorizaciji javnih cest, sprejelo vsebinsko enake odločitve in ponovilo stališče, da so takšni predpisi v neskladju z Ustavo, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila. Že v odločbi št. U-I-195/08 z dne 9. 7. 2009 (Uradni list RS, št. 57/09, in OdlUS XVIII, 36) je Ustavno sodišče poudarilo pomen spoštovanja njegovih odločitev in opozorilo, da bi številne vsebinsko enake odločitve, ki se nanašajo na občinske predpise o kategorizaciji javnih cest, ter jasna ustavnopravna stališča v pravni državi narekovali, naj občine same odpravijo protiustavne predpise o kategorizaciji javnih cest. Zaradi jasnih ustavnih in zakonskih obveznosti občin v zvezi s kategorizacijo javnih cest ter zaradi učinkovitejšega varstva lastninske pravice se je v ustavnosodni presoji ustalil način odločanja, da Ustavno sodišče v primerih, ko občina pred kategorizacijo občinske ceste ni pridobila zemljišč, po katerih cesta poteka, z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč oziroma lastnika ni razlastila, izpodbijani občinski predpis o kategorizaciji javnih cest razveljavi.³

12. Tudi v obravnavani zadevi Občina pred kategorizacijo sporne javne poti ni pridobila zemljišč, po katerih ta poteka. Zato je 5. člen Odloka, kolikor kategorizira javno pot "Podbrezje", odsek št. 735153, v delu, ki poteka po zemljiških parc. št. 582/1 in 582/2, obe k. o. Krašnja, v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 5. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave. Ustavno sodišče je zato 5. člen Odloka v izpodbijanem obsegu razveljavilo.

C.

13. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rok Čeferin ter sodnice in sodniki mag. Nina Betetto, dr. Primož Gorkič, Tamara Kek, dr. Neža Kogovšek Šalamon, dr. Barbara Kresal, mag. Marko Starman, dr. Rok Svetlič in dr. Katja Šugman Stubbs. Odločbo je sprejelo soglasno.

U-I-34/24-9

Ljubljana, dne 10. junija 2026

2026-5024234000-0011

dr. Rok Čeferin
Predsednik

¹ Ta je v skladu s 5. členom Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka začel veljati 5. 3. 2020.

² Prim. 11. točko obrazložitve odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-368/18 z dne 7. 4. 2022 (Uradni list RS, št. 60/22).

³ Glej npr. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-289/12 z dne 24. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 16/13).